

Plan van Aanpak Medemblik maatschappelijk weerbaar

Februari 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
Context	3
Ontwikkelingen op regionaal en lokaal niveau	3
2. Doelstelling en resultaten	4
Doelstelling.....	4
Resultaten	4
Adaptieve aanpak.....	4
3. De foto: de huidige situatie	5
Bevindingen.....	5
4. Programmalijnen.....	8
Communicatie	8
Bedrijfscontinuïteit.....	9
De gemeentelijke crisisorganisatie.....	10
Sociaal weefsel en zelfredzaamheid	10
Economisch domein	11
Planning.....	12
5. Organisatie en middelen	13
6. Context van het programma	15
Relaties.....	15
Conditie.....	15
Kansen en bedreigingen	15
7. Monitoren	17
Wat monitoren we?	17
Cyclus	17

1. Inleiding

Dit is het Plan van Aanpak Medemblik maatschappelijk weerbaar. Het thema is het afgelopen jaar steeds urgenter geworden. Als samenleving moeten we ons beter voorbereiden en rekening houden met uitval van bijvoorbeeld het stroomnet. Dit plan is bedoeld om de gemeente zo goed mogelijk hierop voor te bereiden. In dit plan staat beschreven wat we de komende periode gaan doen, met wie en op welke manier. Het is tot stand gekomen met inbreng van de verschillende domeinen binnen de gemeente, maar ook met inbreng vanuit de samenleving. Een weerbare gemeente vraagt niet alleen inzet vanuit de overheid, maar ook vanuit inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dat is ook terug te zien in de actielijnen van dit plan van aanpak. Het programmamanager gaat het komende jaar aan de slag met de implementatie en wordt aangestuurd door een programmamanager. Daarbij wordt er nauw samengewerkt met de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) en andere buurgemeenten. Tot slot is het goed om te benadrukken dat dit thema nieuw is voor gemeenten, dat vraagt om een adaptieve aanpak, om bij te kunnen sturen als er nieuwe inzichten ontstaan.

Context

De internationale veiligheidssituatie is de afgelopen jaren in hoog tempo verslechterd. Door toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen en de gevolgen van klimaatverandering, is het niet langer de vraag of de samenleving te maken krijgt met grootschalige verstoringen, maar wanneer. Deze boodschap stond in een brief aan de Tweede Kamer eind 2024. Er wordt benadrukt dat de overheid crises van deze omvang niet alleen kan oplossen en de maatschappij weerbaar moet worden. Gemeenten spelen hierin een sleutelrol. Zij staan het dichtst bij inwoners en ondernemers die als eerste de gevolgen van langdurige verstoringen zoals stroomuitval voelen. Ook in de gemeente Medemblik wordt de urgentie gevoeld. In juli 2025 neemt de gemeenteraad de motie CrisisAlert! unaniem aan, waarin wordt gevraagd om concrete handvatten voor de samenleving (zie bijlage 3).

Maatschappelijke weerbaarheid is een nieuw vraagstuk voor gemeenten. Alle domeinen binnen de gemeente spelen een rol, niet alleen het veiligheidsdomein. Het vraagt om samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het is een gezamenlijke opgave die niet van de een op de andere dag is gerealiseerd. Het vraagt om flexibiliteit in de aanpak, om bij te sturen wanneer geleerde lessen ontstaan. De gemeente Medemblik gaat met dit plan van aanpak op een gestructureerde manier werken aan een weerbare samenleving.

Maatschappelijke weerbaarheid kenmerkt zich door het aanpassingsvermogen van inwoners en gemeenschappen om zich tegen verstoringen te wapenen en zich ertegen te beschermen. Het gaat om het voorkomen of beperken van de impact van een risico of bedreiging. Het is in feite de bescherming tegen de eerste klappen van een ramp of crisis.

Ontwikkelingen op regionaal en lokaal niveau

Het thema maatschappelijke weerbaarheid is vanuit **het Rijk** geagendeerd, de komende jaren wordt er door het kabinet ingezet op een weerbare en zelfredzame samenleving. Omdat gemeenten een sleutelrol spelen op dit thema is ook de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) aan de slag met een doorvertaling voor gemeenten. Dit heeft geresulteerd in een handreiking: weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau. Veel gemeenten gebruiken deze handreiking als de leidraad voor hun aanpak. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord geeft **regionaal** richting aan de gezamenlijke inspanning van gemeenten en werkt aan een bestuurlijke opdracht maatschappelijke weerbaarheid. Zoals in de inleiding genoemd wordt **lokaal** de urgentie gevoeld om op met dit thema aan de slag te gaan. Medemblik wil een voortrekkersrol nemen in de regio en voortvarend aan de slag met dit belangrijke thema. Dit plan van aanpak geeft uitvoering aan de motie en zorgt voor een integrale aanpak om Medemblik weerbaar te maken.

2. Doelstelling en resultaten

Doelstelling

Het doel van dit plan van aanpak is om Medemblik weerbaar te maken tegen de gevolgen van 72 uur stroomuitval. Daarmee is de gemeente zo goed als mogelijk bestand tegen ontwrichting in de eerste uren en kunnen de hulpdiensten zich richten op noodsituaties en het herstel. Er is gekozen voor het scenario van 72 uur stroomuitval omdat dit een realistisch scenario is. De oorzaak – moedwillig of niet - maakt niet uit, terwijl dit scenario wel een grote hoeveelheid aan keteneffecten omvat (o.a. uitval van data en telefonie). Tevens sluit dit scenario aan bij de landelijke en regionale aanpakken, waarbij ook van het scenario van ten minste 72 uur stroomuitval wordt uitgegaan.

Resultaten

De volgende resultaten worden bereikt die bijdragen aan de doelstelling:

1. Er is een communicatiestrategie maatschappelijke weerbaarheid opgesteld die richting geeft aan duidelijke, praktische en toegankelijke communicatie naar inwoners, ondernemers en partners, ook bij digitale uitval. Op basis hiervan worden communicatiemiddelen en afspraken verder uitgewerkt.
2. Het opstellen van een bedrijfscontinuïteitsplan en het inrichten van bedrijfscontinuïteitsmanagement binnen de Gemeente Medemblik.
3. De gemeentelijke crisisorganisatie is voorbereid en getraind op langdurige crisistypes.
4. De noodsteunpunten voor de pilotfase zijn ingericht en er is op regionaal niveau geoefend.
5. We hebben de kwetsbare inwoners in kaart en versterken gericht de maatschappelijke weerbaarheid van deze doelgroepen.
6. Ondernemers zijn beter voorbereid op uitval en weten wat zij zelf kunnen doen en wat zij van de gemeente mogen verwachten.

Adaptieve aanpak

Maatschappelijke weerbaarheid is een nieuw thema voor gemeenten. Het is niet dat er nog niets aan beleids- of planvorming bestaat in de gemeente Medemblik dat bijdraagt aan maatschappelijke weerbaarheid. Integendeel, er bestaat een crisisstructuur en er vindt al risicocommunicatie plaats. Er wordt nu echter gevraagd om versneld met dit thema aan de slag te gaan. Er is nog geen bewezen aanpak of beproefde methode. Elke gemeente heeft een unieke geografie en kenmerken wat vraagt om maatwerk. Landelijk zijn nog niet alle kaders vastgesteld en er is nog een vraagstuk rondom de financiering. Dat zorgt voor onvoorspelbaarheid en vraagt om een adaptieve aanpak. Een adaptieve aanpak betekent dat er tussentijds bijgestuurd kan worden als er nieuwe ontwikkelingen of inzichten ontstaan. Ook vraagt dit om nauwe samenwerking en uitwisseling met de VRNHN en buurgemeenten, om te voorkomen dat we allemaal opnieuw het wiel uitvinden. Het kan ook betekenen dat er meer capaciteit of middelen nodig zijn, in dat geval zal er via de geëigende wegen voorstel komen.

3. De foto: de huidige situatie

Onderdeel van het opstellen van het plan van aanpak is duidelijkheid scheppen over de opgave en de ontwikkelingen en beleidsinspanningen die nu al bijdragen. Daarvoor is een analyse gemaakt: de foto (zie bijlage 2). In dit hoofdstuk worden de belangrijkste bevindingen uit deze analyse gedeeld. Deze analyse dient als onderbouwing voor de keuze(s) in de aanpak van maatschappelijke weerbaarheid in de gemeente Medemblik.

Bevindingen

Voor veel gemeenten is de eerste stap om weerbaar te worden het op orde brengen van de eigen bedrijfscontinuïteit. In de afgelopen periode zijn er ook binnen de gemeente Medemblik stappen gezet op dit thema. Er bestonden al losse plannen, maar deze waren versnipperd, verouderd en niet op elkaar afgestemd. De gemeente moet **bedrijfscontinuïteitsmanagement** (BCM) nog structureel in richten om de uitval van kritieke dienstverlening te voorkomen. Op dit moment is er nog geen compleet overzicht van de processen, geen classificatie van kritieke processen en geen integraal bedrijfscontinuïteitsplan (BCP) aanwezig. Rollen, verantwoordelijkheden en eigenaarschap voor BCM zijn nog niet belegd binnen de organisatie. Hierdoor wordt bij verstoringen vooral ad-hoc gehandeld en ontbreekt voorspelbaarheid en herstelvermogen. Om gedegen continuïteitsmanagement te bereiken zijn workshops, risicoanalyses, prioritering en het opstellen van één samenhangend BCP nodig. Zonder deze stappen loopt de gemeente risico op maatschappelijke ontwrichting, reputatieschade en bestuurlijke kwetsbaarheid. Dit vraagt om tijdelijke en structurele investering van tijd en middelen. Voor de uiteindelijke implementatie is een BCM-trekker, capaciteit bij teams en een besluit over structurele borging van de BCM-coördinatie noodzakelijk.

Communicatie speelt een belangrijke rol in het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid. Om tot een passende communicatieaanpak te komen, is in de afgelopen periode gericht informatie opgehaald uit de samenleving. Via een enquête onder inwoners en ondernemers is in kaart gebracht hoe dit thema leeft, welke zorgen men heeft en welke behoefte bestaat aan informatie en ondersteuning bij een scenario van 72 uur stroomuitval. De enquête geeft daarmee waardevolle inzichten in de informatiebehoefte en vormt een belangrijke basis voor de verdere uitwerking van de communicatieve opgave.

De uitkomsten van de **enquête** laat zien dat maatschappelijke weerbaarheid in Medemblik in de kern aanwezig is, maar nog onvoldoende is georganiseerd en geborgd. Inwoners en ondernemers nemen in eerste instantie zelf verantwoordelijkheid en rekenen daarbij sterk op hun directe omgeving. Die informele kracht is groot, maar ook ongelijk verdeeld. Niet iedereen beschikt over een netwerk, kennis of middelen om zich zelfstandig staande te houden bij langdurige verstoring.

Hier ligt een duidelijke opgave voor de gemeente. Niet om deze verantwoordelijkheid over te nemen, maar om richting te geven en randvoorwaarden te scheppen. Dat vraagt om heldere verwachtingen over wat inwoners en ondernemers zelf kunnen doen en wat zij wel en niet van de gemeente mogen verwachten. Daarnaast vraagt het om het versterken en zichtbaar maken van bestaande buurtgerichte structuren, zodat onderlinge hulp niet afhankelijk is van toeval.

De rol van de gemeente wordt door respondenten vooral gezien als faciliterend: zorgen voor duidelijke, betrouwbare en tijdige informatie, met nadrukkelijke aandacht voor kwetsbare groepen en herkenbare plekken in de buurt waar mensen terecht kunnen. Deze rol sluit aan bij de koers in het PvA, waarin wordt ingezet op communicatie, ontmoeting en lokale samenwerking als fundament voor een weerbare samenleving.

Naast deze maatschappelijke input is een interne analyse uitgevoerd naar de huidige communicatiestructuur, beschikbare middelen en de mate waarin communicatie op dit moment bijdraagt aan maatschappelijke weerbaarheid. Hieruit blijkt dat inwoners, ondernemers en partners vooral behoefte hebben aan korte, duidelijke en praktische informatie. Tegelijkertijd zijn onze huidige communicatiemiddelen en capaciteit nog niet voldoende ingericht om die informatie structureel, gericht en duurzaam te bieden.

Het ontwikkelen van een communicatiestrategie is daarom een logische vervolgstap. Deze strategie helpt om de input uit de enquête te vertalen naar gerichte boodschappen, passende communicatiemiddelen en effectieve samenwerking met lokale netwerken en partners. Tegelijkertijd vraagt dit om structurele capaciteit en een klein middelenbudget, bijvoorbeeld voor het ontwikkelen en onderhouden van fysieke middelen die nodig zijn bij langdurige digitale uitval.

De enquête bevestigt dat maatschappelijke weerbaarheid breed leeft, maar dat de daadwerkelijke voorbereiding nog beperkt is. Inwoners maken zich vooral zorgen over het wegvallen van communicatie, verwarming, licht en betalingsmogelijkheden en verwachten van de gemeente vooral duidelijke en praktische informatie, bij voorkeur via een laagdrempelige fysieke plek in de buurt. Ondernemers geven aan behoefte te hebben aan een herkenbaar gemeentelijk aanspreekpunt, instructies over bedrijfscontinuïteit en duidelijkheid over hun rol tijdens verstoringen.

De gemeente heeft in de afgelopen jaren een volwassen **crisisorganisatie** opgebouwd. De ontwikkelingen op maatschappelijke weerbaarheid vragen er echter om dat de bestaande werkafspraken in de gemeente en met de VRNHN de komende periode tegen het licht worden gehouden om te beoordelen of deze ook voldoen aan het scenario van 72 uur stroomuitval. Ook bestaande crisisoefeningen richten zich nog niet op dit scenario. Daarbij is het van toegevoegde waarde om ook breder te binnen de gemeente mee te oefenen. De gemeente doet dit jaar ook mee aan een regionale pilot voor noodsteunpunten. In deze pilot wordt samen met Alkmaar, Den Helder en Schagen als voortrekkers van de regio actief onderzocht hoe de noodsteunpunten moeten worden opgezet, waar deze moeten komen en hoe hier communicatie een rol in gaat spelen. Voor de pilot noodsteunpunten is vanuit het Rijk financiering vrijgemaakt. Na de pilot worden meerdere noodsteunpunten structureel ingericht. Indien de gemeente besluit om met de crisisorganisatie vaker te trainen, er behoefte is aan meer planvorming, en te voldoen aan de inzet op noodsteunpunten dient de formatie binnen team openbare orde en veiligheid mogelijk verruimt te worden.

Vanuit het **sociaal domein** is er een analyse gemaakt van de verschillende netwerken en structuren die er bestaan en die benut en versterkt kunnen worden in het kader van maatschappelijke weerbaarheid. Vanuit het sociaal domein is het van belang om extra aandacht te hebben voor verminderd zelfredzame groepen. Dat zijn groepen zoals minima, mindervaliden, ouderen en asielzoekers. Voor een aantal van die groepen ligt de verantwoordelijkheid bij andere partijen. Verder is het van belang dat het bewustzijn in algemene zin bij deze groepen wordt vergroot. Dit kan door meer in te zetten op participatieprojecten/burgerinitiatieven met behulp van de opbouwwerkers of sleutelfiguren in de samenleving te benutten. Ook kunnen de dorpsraden hierin een belangrijke rol spelen.

Vanuit het **economisch domein** zien we dat er in Medemblik al wordt samengewerkt met ondernemers en economische netwerken, zoals OFM en haar leden of WBG en dat er aandacht is voor toekomstbestendige bedrijventerreinen. Maatschappelijke weerbaarheid is echter nog geen expliciet beleidsdoel binnen Economische Zaken. Inzicht in vitale bedrijven, voorbereidheid van ondernemers en kwetsbaarheid van bedrijventerreinen bij langdurige uitval ontbreekt grotendeels. Er bestaat nog geen samenhangend en expliciet kader voor economische weerbaarheid. Voor ondernemers in Medemblik betekent maatschappelijke weerbaarheid meer duidelijkheid, betere voorbereiding en een sterkere samenwerking met de gemeente, met als doel om schade te beperken en sneller te herstellen bij grootschalige verstoringen. De gemeente neemt hierin een faciliterende en verbindende rol en vooral inzet op bewustwording. Dat vraagt inzet en capaciteit vanuit het team Economische Zaken, waar de capaciteit nu al zeer beperkt is.

Ontwikkelingen in de regio

De **Veiligheidsregio Noord-Holland Noord** (VRNHN) neemt een regierol om netwerkvorming en –samenwerking in de regio te stimuleren. Dat doet de VRNHN onder andere door een verdere ontwikkeling van risico- en crisiscommunicatie waarmee de zelf- en samenredzaamheid van de samenleving vergroot wordt. Bijvoorbeeld bij langdurige verstoringen van vitale voorzieningen als elektriciteit, drinkwater, telefoon en internet. Dit kan de

inzet van de crisisorganisatie versterken bij de aanpak van de crises, het werken aan herstel en het helpen van verminderd zelfredzamen. Er is ter ondersteuning van de gemeenten een programmamanager Weerbaarheid Gemeenten aangesteld, in dienst van de VRNHN maar werkend voor de gezamenlijke gemeenten, met als doel netwerkvorming en samenwerking tussen de gemeenten te stimuleren. Ook is de VRNHN coördinerend in de eerdergenoemde opzet van noodsteunpunten in de regio. Verschillende **gemeenten in de regio** zijn al aan de slag met het thema maatschappelijke weerbaarheid. Dat gaat in verschillend tempo en de aanpak is per gemeente verschillend. Een deel van de gemeenten stelt net als Medemblik een Plan van Aanpak op, gemeenten die dit niet doen maken keuzes in wat ze wel en niet oppakken. De bedrijfscontinuïteit vormt vaak de basis van de aanpak. Daarnaast vormt risicocommunicatie een belangrijk onderdeel. Alkmaar is een van de voorlopers op dit thema, wat er ook voor heeft gezorgd dat ze al eerste lessen hebben geleerd. Ook proberen verschillende gemeenten de samenleving te betrekken in de aanpak. Den Helder met een enquête en ondernemersbijeenkomst, Opmeer met een brief en een bijeenkomst voor bedrijven en organisaties. Het is van belang om als gemeente van elkaar te leren en op te trekken met elkaar waar dat mogelijk is.

4. Programmalijnen

De kern van het programma kent vijf programmalijnen. Per programmalijn worden de belangrijkste onderdelen en activiteiten kort toegelicht.

Communicatie

Op basis van de enquête onder inwoners en ondernemers en de bevindingen uit de Foto wordt in deze programmalijn de communicatiestrategie maatschappelijke weerbaarheid uitgewerkt. De strategie bepaalt de doelgroepen, kernboodschappen, toon en kanalen en vormt het kader waarbinnen communicatiemiddelen en afspraken (inclusief communicatie bij digitale uitval) worden ontwikkeld.

Actie	Uitwerken communicatiestrategie
Beoogd resultaat	Opstellen van een integrale communicatiestrategie op basis van de enquête-uitkomsten, de analyse in <i>de foto</i> en regionale kaders. De strategie bevat o.a.: doelgroepanalyse, kernboodschappen, tone-of-voice, mix van digitale en fysieke middelen, rolverdeling, samenwerking met lokale netwerken, én de kaders voor de basistoolkit (Actie 2) en het fallbackplan (Actie 3).
Capaciteit en middelen	0.05 FTE Inzet communicatie; samenwerking dorpshuizen/ dorpsraden/ ondernemersnetwerken Middelen: 5000
Tijdlijn	Q2–Q3 2026

Actie	Basistoolkit ontwikkelen
Beoogd resultaat	Ontwikkelen van de middelen die voortkomen uit de strategie, zoals: checklist 72 uur (inwoners), checklist bedrijfscontinuïteit (ondernemers), stappenkaart 72 uur stroomuitval, posters, flyers, pictogrammen, standaardteksten voor website/social, materialen voor dorpshuizen en verenigingen. Toolkit wordt via lokale netwerken verspreid.
Capaciteit en middelen	0.1 FTE Inzet communicatie; (incl. vormgevingscapaciteit); samenwerking dorpshuizen/ dorpsraden/ ondernemersnetwerken Middelen: 15.000
Tijdlijn	Q3 – Q4 2026

Actie	Fallbackplan digitale uitval
Beoogd resultaat	Concretiseren van de strategie voor communicatie zonder internet: afspraken over fysieke distributie via dorpshuizen en steunpunten, voorgedrukte posters/updates, papieren instructies, rolverdeling in het team, afstemming VRNHN. Dit adresseren van de grootste zorg uit de enquête: uitval van communicatie en bereikbaarheid.
Capaciteit en middelen	0.05 FTE Inzet communicatie; afstemming VRNHN; koppeling pilot noodsteunpunten
Tijdlijn	Q4 2026 – Q1 2027

Actie	Communicatiestructuur
Beoogd resultaat	Inrichten van een vaste structuur voor communicatie via dorpshuizen, dorpsraden, verenigingen en maatschappelijke partners. Instructies voor gebruik toolkit, rolbeschrijvingen, proces voor updates. Versterkt lokaal eigenaarschap en benut sociale structuren zoals gevraagd in de enquête.
Capaciteit en middelen	0.05 FTE Inzet communicatie Middelen: 2000
Tijdlijn	Q3 2026 – Q2 2027

Actie	Afstemming met de regio
Beoogd resultaat	Afstemmen van communicatielijnen, formats, pictogrammen en handelingsperspectieven met VRNHN en buurgemeenten, in lijn met bestuurlijke wens om niet afzonderlijk het wiel uit te vinden. Zorgen voor herkenbare regionale lijn.

Capaciteit en middelen	0.05 FTE Inzet communicatie; regionale overleguren
Tijdslijn	Doorlopend vanaf Q2 2026

Bedrijfscontinuïteit

Voor de gemeente is het belangrijk om de eigen bedrijfscontinuïteit op orde te krijgen. Om gedegen continuïteitsmanagement te bereiken zijn workshops, risicoanalyses, prioritering en het opstellen van één samenhangend BCP nodig.

Actie	Beoogd resultaat	Capaciteit en middelen	Tijdslijn
Algemeen: projectleider BCM 8 uur per week van 1 maart 2026 t/m 28 februari 2027 (hieronder per actie verijnd)			
Voorstel structurele belegging BCM	Inzicht in benodigde rollen en verantwoordelijkheden m.b.t. BCM om processen structureel in de organisatie te borgen.	- Projectleider BCM (intern) = 12 uur - 6 betrokken collega's (intern) = 6 uur	Maart 2026
Voorstel investering noodvoorzieningen	Inzicht in scope en oplossingsrichtingen kritieke processen m.b.t. noodvoorzieningen.	Onderdeel van volgend punt; in maart wordt echter al een eerste inventarisatie en voorstel opgeleverd.	Maart 2026
Workshops kritieke processen	Inzicht in scope en oplossingsrichtingen <i>alle</i> kritieke processen (door impact, afhankelijkheden, herstelscenario's, alternatieve werkwijzen en mogelijke preventieve/reactieve maatregelen in kaart te brengen)	- Projectleider BCM (intern) = 152 uur - Adviseur (extern) = 150 uur; verlenging huidige opdracht, per 2 maart 2026, 152*€115 = €17.480) - Teamleden kritieke processen = 140 uur in totaal (gemiddeld 2,5 uur per collega) - € 5.000 voor advies Giant Klaver m.b.t. stroomvoorziening	Maart 2026 t/m half juli 2026
Workshops afwegingskader prioriteit kritieke processen vs maatregelen/middelen	Advies over prioriteitsstelling kritieke processen, te implementeren maatregelen en benodigde middelen t.b.v. besluitvorming door bestuur/politiek (n.t.b.)	- Projectleider BCM (intern) = 24 uur - Projectgroepleden (intern) = 24 uur - Adviseur (extern) = 24 uur; verlenging huidige opdracht, per 1 maart 2026, 24*€115 = € 2.760)	Augustus 2026
Besluit bestuur/politiek	Scopebepaling voor implementatie maatregelen	Programmamanager Maatschappelijke weerbaarheid	Eind september 2026
Implementatie maatregelen	Plan voor de implementatie van de vastgestelde maatregelen en het eenmalig inrichten van de maatregelen	- Projectleider BCM (intern) = 4 uur per week - Diverse collega's n.t.b.	Oktober 2026 t/m ... (afhankelijk van scope)
Opstellen bedrijfscontinuïteitsplan	Plan voor de structurele borging van de continuïteit van de eigen organisatie en deze laten vaststellen	- Projectleider BCM (intern) = 4 uur per week - Diverse collega's n.t.b.	September 2026 t/m eind oktober 2026

Implementatie beheerorganisatie	Organiseren en uitvoeren van training, communicatie, middelen, documentatie, overlegstructuur, e.d. de nieuwe BCM rollen	- Projectleider BCM (intern) = 4 uur per week - Diverse collega's n.t.b.	November 2026 t/m half december 2026
1 ^e oefening	Oefening voorbereiden (o.a. scope), uitvoeren en evalueren	- Projectleider BCM (intern) = 4 uur per week - Diverse collega's n.t.b.	Januari 2027 t/m februari 2027

De gemeentelijke crisisorganisatie

De ontwikkelingen op maatschappelijke weerbaarheid vragen om de crisisorganisatie ook voor te bereiden op mogelijk uitval van 72 uur. Daarnaast ligt er een belangrijk opgave in het opzetten en oefenen met noodsteunpunten en het creëren van bewustwording zelf- en samenredzaamheid in de samenleving.

Actie	Dorpsraden bewust maken van maatschappelijke weerbaarheid
Beoogd resultaat	De dorpsraden bewust maken van de bestuurlijke opdracht maatschappelijke weerbaarheid
Capaciteit en middelen	0,05 FTE vanuit de kernconsulent van de dorpsraden 0,05 FTE vanuit de opbouwwerkers 0,1 FTE team OOV
Tijdslijn	Q2: presentatie voor dorpsraden

Actie	Dorpsraden betrekken bij de noodsteunpunten
Beoogd resultaat	De dorpsraden betrekken bij de inrichting en het onderhoud van noodsteunpunten. De dorpsraden spelen een cruciale rol in het opzetten en continueren van de groep vrijwilligers die op elke noodsteunpunt nodig is. Een regierol vanuit de gemeente op dit proces heeft de voorkeur.
Capaciteit en middelen	0,2 FTE team OOV
Tijdslijn	2027 e.v.

Actie	Noodsteunpunten
Beoogd resultaat	Het opstellen van advies dat antwoord geeft op de vraag hoe een landelijk netwerk van noodsteunpunten nader kunnen invullen en realiseren binnen de financiële kaders, inclusief een business case en wat extra mogelijkheden (inclusief kostenraming) zijn
Capaciteit en middelen	0,2 FTE binnen team OOV voor heel 2026
Tijdslijn	De pilot duurt heel 2026: Q1: opstellen plan van aanpak Q2: uitwerken van scenario's en inrichten van noodsteunpunten Q3: oefenen met de noodsteunpunten Q4: evalueren en terugkoppelen

Actie	Oefenen van crisisorganisatie op langdurige crisis/ramp
Beoogd resultaat	De kennis en kunde van de crisisorganisatie van de gemeente Medemblik op peil brengen voor een langdurige crisis of ramp
Capaciteit en middelen	Extern bureau inschakelen voor trainingen. Kosten: circa €7000 (er is al budget voor €5000) 0,1 FTE team OOV Inzet crisisfunctionarissen: n.t.b.
Tijdslijn	Q3 en Q4

Sociaal weefsel en zelfredzaamheid

Vanuit het sociaal domein is het van belang om in kaart te hebben wie de kwetsbare inwoners zijn en hoe we de weerbaarheid onder deze groepen kunnen versterken.

Actie	In kaart brengen kwetsbare inwoners en in gesprek met partijen.
Beoogd resultaat	We hebben kwetsbare inwoners in zicht (minima/jeugd/wmo etc). We weten wanneer de verantwoordelijkheid bij andere partijen ligt (coa/ wooninstelling etc.) en in hoeverre zij die nemen, omdat we hierover in gesprek zijn met deze partijen.
Capaciteit en middelen	0,1 FTE team sociaal beleid, voor (verder) in kaart brengen, gesprekken met partijen, aanwezigheid overleggen en borging in beleid.
Tijdslijn	Q2 – Q4 2026

Actie	Maatschappelijke weerbaarheid kwetsbare inwoners versterken.
Beoogd resultaat	N.a.v. bovenstaande kan de maatschappelijke weerbaarheid gericht verbeterd worden. Hierin kan de uitvoering een rol spelen a.d.h.v. bewustwording/ tafelgesprekken/ participatie/samenredzaamheid initiatieven organiseren.
Capaciteit en middelen	Nog te bepalen op basis van 1ste actie
Tijdslijn	2027

Economisch domein

Maatschappelijke weerbaarheid vraagt binnen het economisch domein om bewustwording bij en een sterkere samenwerking met ondernemers. De gemeente neemt hierin een faciliterende en verbindende rol.

Actie	Organiseren of aansluiten bij ondernemersbijeenkomsten over weerbaarheid + borging maatschappelijke weerbaarheid in economisch beleid
Beoogd resultaat	Bewustwording en kennisdeling vergroten + Economische weerbaarheid structureel verankerd
Capaciteit en middelen	0,05 FTE
Tijdslijn	Q2-Q4 2026

Planning

Fases en programmalijnen	Activiteiten	Q2	Q3	Q4	Q1 (2027)	Q2	Q3	Q4
Communicatie	Uitwerken communicatiestrategie							
	Basistoolkit ontwikkelen							
	Fallbackplan digitale uitval							
	Communicatiestructuur							
	Afstemming met de regio							
Bedrijfscontinuïteit	Voorstel investering noodvoorziening, workshops kritieke processen, opstellen bedrijfscontinuïteitsplan, implementeren in de beheersorganisatie							
Gemeentelijke crisisorganisatie	Dorpsraden bewust maken							
	Noodsteunpunten							
	Dorpsraden betrekken bij noodsteunpunten (pilot)							
	Oefenen van de crisisorganisatie							
Sociaal weefsel en zelfredzaamheid	In kaart brengen kwetsbare inwoners en in gesprek met partijen.							
	Maatschappelijke weerbaarheid kwetsbare inwoners versterken.							
Economie	Organiseren/aansluiten bij ondernemersbijeenkomst + borging maatschappelijke weerbaarheid in economisch beleid							

5. Organisatie en middelen

Organisatie- en overlegstructuur

Opdrachtgevers

De burgemeester is de bestuurlijk opdrachtgever van het programma maatschappelijke weerbaarheid, de gemeentesecretaris is de ambtelijk opdrachtgever.

Programmamanager

Er is een programmamanager van het programma maatschappelijke weerbaarheid. De programmamanager zorgt ervoor dat het programma wordt uitgevoerd en stuurt op het behalen van afgesproken doelen en resultaten, binnen de afgesproken tijd en met behulp van de beschikbare middelen. De programmamanager organiseert en faciliteert de programma-organisatie. De programmamanager bewaakt de voortgang op tijd, haalbaarheid, efficiëntie, flexibiliteit en doelmatigheid. De programmamanager voorziet de ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgevers van stuurinformatie.

Programmateam

Het Programmateam maatschappelijke weerbaarheid vormt de dagelijkse uitvoering van het programma. Dit programma is geplaatst onder Team Projecten en Programma's. Het programmateam zorgt voor de ontwikkeling van het programma, samenhang in de uitvoering van de inspanningen en draagt bij aan de kwaliteit. In het programmateam zitten, naast de programmamanager, ook de werkgroepleden (zie volgende pagina). Zij zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van de voortgang van de verschillende inspanningen die bijdragen aan de programmadoelen. De leden van het programmateam dragen direct bij aan het behalen van de resultaten zoals afgesproken in het uitvoeringsprogramma. Het programmateam levert ook een bijdrage aan de doorontwikkeling van de aanpak en niet onbelangrijk, de verbinding in het netwerk (met bijvoorbeeld de VRNHN en buurgemeenten).

Stuurgroep

Het doel van de stuurgroep is het faciliteren van de aanpak, het committeren in brede zin aan de inhoudelijke koers van het programma en waar nodig bijsturen op uitvoering. De Programmamanager fungeert als secretaris van de stuurgroep. De stuurgroep bestaat uit de bestuurlijk opdrachtgever, de ambtelijk opdrachtgever en de programmamanager.

Capaciteit en middelen (programmateamoverleg)

De programmanager is aangesteld om tot eind 2027 het programma maatschappelijke weerbaarheid te coördineren en is de voorzitter van het maandelijkse programmateamoverleg. De volgende capaciteit wordt gevraagd ten behoeve van het maandelijkse programmaoverleg eerst voor een periode van 1 jaar, om daarna te evalueren of dezelfde capaciteit en middelen nodig is tot eind 2027.

Programmaleiding	Kosten
Detachering Programmamanager 2026 tot 31-12-2026	€ 75.000,-
Inhuur adviseur januari tot eind maart 2026	€ 35.000,- +
Gereserveerd uit de herfstnota (2025)	€ 40.000,- -
Tekort/ aanvraag in voorjaarnota 2026	€ 70.000,- -
Verlenging programmamanager in kadernota 2027	€ 75.000,-

Programmateamoverleg

Deelnemers	Capaciteit ¹
Programmanager maatschappelijke weerbaarheid (gedetacheerd)	<ul style="list-style-type: none">• 1 keer per maand programmateamoverleg: 1 uur• Voorbereiding en opvolging acties programmateamoverleg: 2 uur per maand
Projectleider Bedrijfscontinuïteit	
Adviseur communicatie	
Adviseur OOV	
Adviseur Economisch domein	
Adviseur Sociaal Domein	
Adviseur Bestuurlijke processen	

¹ Dit gaat alleen over de capaciteit ten behoeve van het programmaoverleg.

6. Context van het programma

Relaties

De **Rijksoverheid** coördineert de nationale aanpak op maatschappelijke weerbaarheid. In het afgelopen jaar heeft de Rijksoverheid ingezet op bewustwording (Denk Vooruit campagne). In het nieuwe coalitieakkoord van het Kabinet Jetten I is het thema uitgebreid opgenomen. De verwachting is dat de inzet op maatschappelijke weerbaarheid komend jaar alleen maar toeneemt. Tegelijkertijd zijn op dit moment nog niet alle financiële kaders bekend. Het is daarom van belang om goed op de hoogte te zijn en in te kunnen spelen op snel veranderende (beleids)ontwikkelingen.

De **VRNHN** heeft een regierol om netwerkvorming en -samenwerking te stimuleren. De gemeente Medemblik is actief betrokken in diverse overleggen, onder andere het overleg over de pilot noodsteunpunten. Het is van belang om in te blijven zetten op deze samenwerking om communicatiemiddelen en inzichten te delen en dubbel werk te voorkomen. De programmamanager Weerbaarheid gemeenten is aangesteld om deze netwerkvorming en samenwerking tussen de gemeenten te stimuleren en speelt een belangrijke rol in de afstemming tussen gemeente en regio. Tot slot zijn alle **buurgemeenten** aan de slag met dit thema. Elke gemeente doet dat op eigen tempo en met eigen prioriteiten. Net als de samenwerking in de VRNHN is het van belang om samenwerking op te zoeken met de buurgemeenten waar dat mogelijk is en van toegevoegde waarde.

Maatschappelijke weerbaarheid vraagt niet alleen inzet vanuit de overheid, maar ook vanuit inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Niet voor niets richt de Denk Vooruit campagne zich op zelf- en samenredzaamheid van de samenleving. Daarom is het van belang om ook met de **samenleving** in gesprek te blijven en samenwerking op te zoeken.

Conditie

Voor het bereiken van de doelen zijn een aantal zaken van belang in de wijze waarop we dit aanpakken. Onderstaande punten zijn randvoorwaardelijk in de wijze waarop we dat doen:

- **Adaptieve aanpak:** maatschappelijke weerbaarheid is een nieuw thema voor gemeenten. Een adaptieve aanpak betekent dat het mogelijk is om tussentijds bij te sturen als er nieuwe ontwikkelingen of inzichten ontstaan.
- **Draagvlak en commitment:** maatschappelijke weerbaarheid is niet van vandaag op morgen georganiseerd. Dat vraagt langdurige inzet vanuit de gemeente.
- **Integrale opgave:** maatschappelijke weerbaarheid is een domeinoverstijgend thema. Om de doelen te bereiken is samenwerking en inzet vanuit alle gemeentelijke domeinen daarom essentieel.

Kansen en bedreigingen

Er zijn diverse kansen en bedreigingen die van invloed (kunnen) zijn op de voortgang van het programma.

Kansen

- **Bereidheid:** de bereidheid om aan dit thema bij te dragen is groot. De motie laat zien dat de urgentie lokaal wordt gevoeld en ook in de samenleving is dat merkbaar. Dat geeft momentum om met dit thema aan de slag te gaan.
- **Integrale aanpak:** er zijn kansen om weerbaarheid te koppelen aan bestaande opgaven in bijvoorbeeld het sociaal domein. Een investering in weerbaarheid is daarmee ook een investering in de sociale structuren van de gemeente.

Bedreigingen

- Complexe opgave: omdat maatschappelijke weerbaarheid een nieuw en domeinoverstijgend thema is bestaat er niet één aanpak en is er geen afvinklijst waaraan kan worden voldaan. Ook is de ambtelijke capaciteit om dit thema op te pakken op dit moment beperkt. Daarom is het van belang om de aanpak te blijven monitoren en evalueren om zo effectief, efficiënt en pragmatisch mogelijk te blijven werken aan de doelen.
- Onvoorspelbaarheid: het thema staat hoog op de politieke agenda, maar wanneer incidenten en financiële ondersteuning uitblijven kan dit de aandacht voor dit thema doen afnemen.

7. Monitoren

Wat monitoren we?

We monitoren de aanpak niet alleen om verantwoording af te leggen, maar ook om tussentijds te leren en bij te kunnen sturen. Monitoren helpt om inzicht te krijgen wat er werkt en wat niet. We volgen de programmalijnen om de voortgang van het programma te monitoren:

1. **Communicatie:** Is de communicatiestrategie opgesteld en wat is het bereik van onze communicatie?
2. **Bedrijfscontinuïteit:** Is het bedrijfscontinuïteitsplan actueel en getest?
3. **Gemeentelijke crisisorganisatie:** Is de crisisorganisatie voorbereid en getraind op langdurige crisistypes?
4. **Noodsteunpunten:** Zijn de noodsteunpunten voor de pilotfase ingericht en is er op regionaal niveau geoefend?
5. **Sociaal weefsel en zelfredzaamheid:** Hebben we zicht op kwetsbare inwoners en zijn de (maatschappelijke) netwerken versterkt?
6. **Economisch domein:**

Cyclus

De foto fungeert als referentiekader en 0-meting om de voortgang te meten. Om voortgang te borgen en het bestuur tijdig te informeren wordt de volgende cyclus gehanteerd:

- Halfjaarlijkse voortgangsrapportages, te beginnen in oktober 2026.
- We rapporteren één keer per kwartaal aan de stuurgroep.
- We rapporteren via de P&C-cyclus aan de gemeenteraad over de voortgang.